

**MAUDE JULIEN
ALLEEN TEGEN
MIJN VADER**

Vertaling Angela Knotter

HarperCollins

© 2014 Editions Stock
International Rights Management: Susanna Lea Associates
Oorspronkelijke titel: *Derrière la grille*
Vertaling: Angela Knotter
Omslagontwerp: Wil Immink
Omslagbeeld: Kelly Sillaste/Trevillion Images
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 2720 3
NUR 320
Eerste druk juli 2017

Originele uitgave © 2014 Editions Stock
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
© Nederlandse uitgave: HarperCollins Holland
HarperCollins Holland en Harlequin Holland zijn divisies van Harlequin Enterprises Limited
www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Om de anonimiteit te waarborgen van mensen die Maude Julien op haar pad tegenkwam,
zijn sommige namen veranderd.

Linda

Wanneer ik bij het huis aankom, ben ik nog geen vier jaar oud. Ik heb een rode jas aan. Ik kan de structuur van de stof nog onder mijn vingers voelen: dik en viltachtig. Niemand heeft me bij de hand, er loopt ook niemand naast me. Het enige wat ik voel zijn mijn tot vuisten gebalde handen in mijn zakken, aan de stof trekkend alsof ik me daaraan vastklamp.

De grond is bezaaid met bruine stenen. Ik vind het een vreselijke plek. Het is alsof ik word opgeslokt door die tuin waaraan geen einde lijkt te komen. En dan is er nog die donkere, dreigende klomp: een gigantisch huis dat rechts van me opdoemt.

Achter me hoor ik het zware hek dichtgaan, schrapend over de stenen. Een knerpend geluid dat door merg en been gaat, tot de twee helften tegen elkaar stoten. Dan de klik van het sluiten, gevolgd door de nog veel definitievere klik van het slot. Ik durf me niet om te draaien. Ik heb het gevoel alsof er een deksel op me is neergedaald.

Wanneer we met zijn tweeën zijn, mijn moeder en ik, blijft ze maar zeggen dat het mijn schuld is dat we uit Lille weg moesten

om ons in dit gat te begraven. Ik ben niet normaal. Ze moeten me verborgen houden, anders word ik onmiddellijk opgesloten in Bailleul. Bailleul is het gekkenhuis. Ik ben er één keer geweest, toen mijn ouders een van de bewoners als dienstmeisje hadden aangenomen. Het is een angstaanjagende plek, een en al geschreeuw en onrust.

Dat ik niet heel normaal ben, klopt wel. In Lille had ik vaak driftbuien waarbij ik met mijn hoofd tegen de muur bonkte. Ik was één brok ontembare wilskracht, vol vreugde en razernij. Het deed pijn wanneer de uitstekende punten van het pleisterwerk in mijn hoofd prikten, wanneer mijn moeder mijn hand in de hare fijnkneep of aan mijn arm rukte. Maar ik was niet bang. Ik voelde me dapper, niets kon me kleinkrijgen.

Om me te ‘temmen’ had mijn vader nog grover pleisterwerk laten aanbrengen. Dat heeft niets geholpen. Als ik een woedeaanval had, zocht ik juist die muren op. Ze hebben mijn hoofd zo vaak moeten hechten dat mijn hoofdhuid bezaaid is met littekentjes. Mijn moeder, die haar huid openhaalde of haar jurken beschadigde wanneer ze langs die muren liep, was woest op mij.

Sinds we in het huis wonen, voel ik me minder sterk. Ik ben alleen. Ik ga niet meer naar de kleuterschool. Mijn moeder geeft me les, op de tweede verdieping. De mannen uit de garage van mijn vader, die me altijd aan het lachen maakten, zie ik niet meer. We gaan bijna nooit de deur uit en we krijgen heel weinig bezoek.

Ik wil het liefst naar school, naar de echte school, waar ik een

juf en vriendjes kan hebben. Ondanks de angst die mijn vader me altijd inboezemt, vraag ik: ‘Mag ik straks weer naar school?’

Ze kijken me aan alsof ik iets ontzettend stoms heb gezegd. Mijn moeder schenkt me een blik vol afkeer. Mijn vaders ogen boren zich hard in de mijne. ‘Besef je wel dat het alleen maar voor jou was dat ik je moeder al die jaren heb laten studeren? Neem maar van mij aan dat ze er keihard voor heeft moeten werken. Ze dacht dat ze het nooit zou halen. En ik heb haar gedwongen door te gaan. Met de diploma’s die ze nu heeft, zou ze kunnen lesgeven aan een hele klas. En jij hebt haar helemaal voor jou alleen tot aan het eindexamen van de middelbare school. Dan bof je zo en ga je nog klagen?’

Ik weet niet welk duiveltje me dit slechte idee influistert: ‘Als ze toch een hele klas kan lesgeven, kunnen we die dan niet maken, met andere kinderen?’ IJzige stilte. Al mijn ledematen verstijven. En ik begrijp dat ik dit onderwerp nooit meer zal durven aansnijden. Ik zal nooit naar school gaan.

Gelukkig is Linda er nog. Zij is ongeveer gelijk met ons in het huis aangekomen. We zijn samen opgegroeid. In mijn oudste herinneringen aan haar heeft ze nog niet haar volwassen grootte. Wanneer ze met haar staart kwispelt, veegt ze langs mijn neus. Dat kietelt. Dat maakt me aan het lachen. Ik vind haar vacht heel lekker ruiken.

Zolang ze nog klein is, slaapt ze in de keuken, want de nachten zijn koud in het noorden van Frankrijk. Maar alle andere kamers zijn verboden terrein voor haar. Wanneer wij in de eetkamer zijn, hoor ik haar aan het andere eind van de gang janken.

Algauw wordt ze verbannen naar een meer afgelegen, niet-verwarmde ruimte: het washok.

Mijn vader wil haar zo snel mogelijk helemaal naar buiten verplaatsen. Hij laat een houten hondenhok bezorgen, dat in de tuin achter de keuken wordt neergezet. Daar moet Linda voortaan slapen. Totdat er een periode van strenge kou aanbreekt, waarin het arme, bibberende beestje terugkeert naar het washok, de haartjes van haar vacht stijf bevroren.

Mijn vader vindt het maar niks. ‘Honden,’ zegt hij, ‘zijn er om het huis te bewaken. Hun plaats is buiten.’

Als de ergste kou voorbij is, wordt Linda steeds vaker vastgebonden aan de spijlen van de buitentrap. Zodra het maar even kan, ga ik haar daar opzoeken. Ik vind haar enorm groot geworden. Ik pak haar bij haar nekvel en begraaf mijn gezicht in haar vacht. Mijn vader, die haar alleen maar bevelen toeschreeuwt, jaagt haar angst aan. Mijn moeder, die het moet doen met een beleefde maar koele behandeling, maakt zich vreselijk kwaad. ‘Die hond is van mij,’ zegt ze steeds tegen me. ‘Maar jij moet natuurlijk weer alles voor jezelf hebben. Je doet alsof ze van jou is. En uiteindelijk is dat domme beest dat ook gaan geloven.’

Ik schaam me. Ik begrijp niet wie van wie is. Linda zal het worst wezen. Die blijft me enthousiast ontvangen.

Op een dag komen de bouwvakkers. Mijn vader vertelt dat Linda een paleisje krijgt. Ik ben dolblij voor haar. Wanneer dat ‘paleisje’ eenmaal is gebouwd, heeft het wel een rare vorm: eerst een hoog gedeelte waar een volwassene nog rechtop kan staan en dan een laag gedeelte bekleed met glaswol ‘zodat ze het lekker

warm heeft'. Voortaan hoeft Linda, ongeacht de temperatuur, het huis niet meer in.

Vreemd genoeg weigert Linda ronduit om ook maar een poot in het achterste deel van het hok te zetten. Om te zorgen dat ze daaraan went, zegt mijn vader tegen mij: 'Ga jij eens achterin zitten.' En inderdaad komt Linda onmiddellijk bij me liggen. Een paar dagen lang kruipen we gezellig samen in de kleine ruimte, waar we ons tegen elkaar aan nestelen.

Een week later, midden op de middag, roept mijn vader me bij zich en geeft hij me opdracht met de hond het hok in te gaan. Joepie! Even onverwacht tijd om te spelen! Linda komt verrukt aangerend, en samen tijgeren we onze kleine schuilplaats in. Dat is volgens mij het moment waarop ik de werkluik hoor aankomen. Ik weet niet waarom mijn hart samenknijpt. Ze gaan het hok binnen, in hun handen een metalen hek met zwart en wit geverfde spijlen. Ze tillen het zware hek op en hangen het met een onheilspellende klik in de scharnieren.

Mijn vader brult: 'Maude, naar buiten!'

Ik gehoorzaam. Ik kom naar buiten, Linda achter de tralies achterlatend terwijl ze me treurig en niet-begrijpend aankijkt.

Mijn vader zegt, me strak aankijkend: 'Zie je wel? Ze vertrouwde je, en kijk wat daarvan is gekomen. Je moet nooit iemand vertrouwen.'

Vanaf die dag, tot aan het einde van haar leven, zit Linda van acht uur 's ochtends tot acht uur 's avonds opgesloten. Ze vertrouwde mij, en ik had het niet zien aankomen. Door mij is ze in de val gelopen.

De eerste tijd begint Linda te janken, krabt ze aan de tralies en steekt ze een poot uit wanneer ze mij voorbij ziet lopen. Ik mag niet blijven staan. Ik kijk haar aan, haar zwijgend om vergeving vragend. Na een paar weken zie ik haar nog slechts stil achter het hek zitten, de blik in haar ogen steeds doffer, alleen haar staart beweegt heel even als ze me ziet.

Haar karakter verandert. Ze krijgt last van agressieve buien waarvan niemand weet waar ze ineens vandaan komen. Bij het horen van voetstappen begint ze te grommen, haar hoektanden ontblotend. Na acht uur 's avonds, wanneer ze is losgelaten in de tuin, gaat ze zelfs achter mijn moeder aan. Ze is een grote Duitse herder en kan erg bedreigend overkomen als ze dat wil. Om zich te verdedigen gooit mijn moeder emmers water naar haar. Linda begint al te beven bij het zien van een lege emmer.

Mijn vader is tevreden. Linda is een behoorlijk goede waakhond geworden. Om haar nog beter af te richten laat hij haar af en toe vrij uit haar gevangenis en geeft haar dan opdracht zijn fiets te bewaken. Bewegingloos moet ze naast het ding blijven zitten. Dan moet ik naar haar toe lopen, en zodra de hond haar staart beweegt, begint hij te schreeuwen. Onmiddellijk houdt ze haar staart stil. Zodra ze heeft begrepen hoe ze de fiets moet bewaken, prijst hij haar en beloont haar met één of twee uur vrijheid.

Nadat hij haar een paar maanden zo heeft getraind, besluit hij haar op de proef te stellen. Terwijl Linda kaarsrecht naast de fiets op wacht zit, roept mijn vader naar mij: 'Nu ren jij naar de fiets, je pakt hem en je gaat ermee vandoor.'

Ik gehoorzaam. Wanneer Linda mij op zich af ziet rennen, springt ze op, vliegt me aan en zet haar tanden in mijn bovenbeen. Ik schreeuw het uit van verbazing en pijn. Onmiddellijk laat Linda weer los en gaat ze aan mijn voeten liggen, met een wanhopige uitdrukking in haar ogen naar me opkijkend.

Mijn vader zegt op belerende toon: 'Er is niemand die niet zal aarzelen je op welk dwaas bevel dan ook aan te vallen, zelfs die hond niet waarvan je dacht dat het je trouwe vriendin was.'

Ik houd nog steeds evenveel van Linda, ik geloof nooit dat ze me met opzet heeft gebeten. Het was gewoon een ongelukje.

Later komt mijn vader nog vaak op dit voorval terug. Hij wil dat ik begrijp dat hij de enige is die van me houdt en die me beschermt. Dat ik alleen op hém kan vertrouwen.

Pitou

Elke avond om acht uur ga ik Linda uit haar gevangenis bevrijden. Voordat ik haar voor de nacht loslaat in de tuin vertel ik haar op zachte toon verhaaltjes, waarnaar ze aandachtig luistert. Omdat ik niet wil dat iemand hoort wat ik tegen haar zeg, fluis-ter ik in haar oor. Soms kietelt dat, en dan wrijft ze met haar oor over mijn wangen. Ik praat vaak tegen haar over de eenden die bij de vijver wonen die mijn vader achter in de tuin heeft laten graven.

Het is de tijd van de vogeltrek. Wilde eenden vliegen over, en soms landen er ook een paar in het park. Mijn vader maakt zich ongerust, want onze dieren zouden weleens ‘besmet’ kunnen worden door deze van elders afkomstige beesten. Hij haalt zijn jachtgeweer tevoorschijn en schiet op de indringers. Om ze op te jagen gaat mijn moeder in de weer met een blaasbalg die een afgrijselijk kabaal maakt.

Onze eigen eenden mogen er niet vandoor gaan. Daarom worden de veren van een van hun vleugels geknipt. Ik moet ze dan vangen, omdat ze om de een of andere reden graag naar mij

toe komen. Ik vind het vreselijk dat ze zo braaf naar me luisteren als ik ze roep. Een voor een geef ik ze aan mijn moeder, die met een grote schaar hun veren te lijf gaat. Dat gaat best moeilijk bij eendenveren. Ze wil ze heel kort afknippen, soms zo kort dat het bloedt. Al onze eenden waggelen heel raar, met een onbeschadigde vleugel die gigantisch groot lijkt in vergelijking met het stompje aan de andere kant.

Ik vertel Linda over het gruwelijke geknars van de schaar die door de veren snijdt, over de lucht van de poep die ze er van angst uit gooien. Ik voel me net als de eenden uit de vijver, met één vleugel die van mijn ouders lang en mooi moet blijven, terwijl de andere tot bloedens toe is afgeknipt.

Gelukkig heb ik haar ook leukere verhalen te vertellen. Over Pitou, bijvoorbeeld, het kuiken van een muskusloopeend dat we van een wisse dood weten te redden. Het begint met het erbarmelijke gekrijs van Pitou. Alle drie rennen we erop af en dan zien we hem: een zielig hoopje veren, gevangen onder de buik van een stevig mannetje dat met zijn snavel steeds zijn kopje onder water duwt. Zijn vader is duidelijk van plan hem te verdrinken.

Mijn moeder pakt een stok en probeert daarmee het grote mannetje te dwingen Pitou te laten gaan. Maar het is een taaie, die de stokslagen ontwijkt zonder zijn bek open te doen. Uiteindelijk moet ze het smalle drijvende bruggetje over de vijver op rennen. En plons, ze belandt in het water. Ik buig me voorover om haar een hand toe te steken en kukel er ook in. Mijn vader brult getergd: 'Waar heb ik zo'n stelletje idioten aan verdiend!'

Wij spartelen in het modderige, stinkende water, haar knot is losgegaan, haar lange blonde haren gaan door het slijk. Op een gegeven moment lukt het haar mij weer op het bruggetje te hissen.

Ik zit van top tot teen onder de modder, maar ik wil Pitou niet in de steek laten, die er inmiddels wel in is geslaagd aan zijn vader te ontsnappen, maar, bijna verdronken, moeite heeft zich drijvende te houden. Ik buig me nogmaals voorover en krijg hem te pakken. Dan glijdt mijn voet weg en lig ik weer in het water. Deze keer weet ik me vast te klampen aan het bruggetje en het water uit te krabbelen zonder Pitou los te laten.

In mijn handen rilt het arme beestje in zijn plakkerige vleugels. Ik roep: 'Hij is bevroren! Straks gaat hij dood van de kou!'

Mijn vader, die even daarvoor nog uitermate geïrriteerd was, is plotseling een stuk milder gestemd. Doet Pitou hem misschien denken aan het konijn waar hij als kind zo dol op was en dat zijn vader, een harteloze man, op een avond aan tafel liet serveren? Op barse toon zegt hij: 'Zet hem maar even in de oven om op te warmen.'

Dolblij ren ik naar de keuken. Wanneer Pitou droog is, wil ik hem nog niet laten gaan. Mijn vader heeft duidelijk sympathie voor het beestje opgevat. Hij vindt het goed dat ik Pitou overal mee naartoe neem, comfortabel geïnstalleerd in een doosje bekleed met watten.

Een paar dagen later worden de teugels weer aangehaald: ik moet Pitou terugbrengen naar het eendenverblijf. Maar zijn vader is nog steeds net zo agressief. Zodra hij het kuiken ziet, valt

hij onmiddellijk weer heftig met zijn snavel naar hem uit. Ik vraag aan mijn vader of Pitou buiten de omheining van de vijver mag wonen.

Mijn vader antwoordt: ‘Wat je wilt, maar als Linda haar opeet, zul je dat volledig aan jezelf te wijten hebben.’

Pitou is helemaal niet bang voor Linda. Hij gaat de hele tuin door, alleen het stuk bij de vijver mijdt hij als de pest. Hoe graag ik hem ook wil leren zwemmen, zodra ik met hem in de buurt van het water kom, begint hij als een gek te kronkelen en harts-tochtelijk te piepen.

Pitou groeit uit tot een mooie zwarte eend met een rode kop. Zodra hij me ziet, waggelt hij snel naar me toe. Hij wijkt geen moment van mijn zijde tijdens de uren dat ik in het park aan het werk ben en laat me lachen met zijn uitbarstingen van vrolijk gesnater. Hij boft dat hij een muskusloopeend is die niet kan vliegen. Dus blijft het afknippen van zijn vleugel hem bespaard. Wat ik nóg fijner vind, is dat hij het goed kan vinden met Linda. Tijdens de uren dat zij opgesloten zit, wringt hij zich tussen de spijlen van het hek door om haar in haar hok gezelschap te houden.

Linda en Patou zijn mijn lievelingen. Dat hebben mijn ouders goed begrepen. Wanneer ze iets van me gedaan willen krijgen, hoeven ze alleen maar te zeggen: ‘Pas op! Als je ongehoorzaam bent, moet Linda een maand lang twee uur langer opgesloten blijven zitten.’ Of: ‘Dan moet Pitou drie dagen onder een kistje blijven zitten zonder eten of drinken.’ Of erger nog: ‘Dan moet Pitou terug naar zijn plek.’ Zijn plek, dat is dus de vijver, waar hij

het niet zal redden. En onmiddellijk verdwijnt mijn lichte opstandigheid als sneeuw voor de zon.

Mijn vader brengt het verhaal van Pitou vaak ter sprake in zijn lessen over de menselijke aard. ‘Als jij je weer bij de andere mensen voegt, zullen ze hetzelfde met je doen als de eenden in de vijver met Pitou. Ze zullen niet aarzelen je om welke reden dan ook, of gewoon zonder reden, af te maken. Mensen zeggen wel dat ze eerlijk zijn, maar in werkelijkheid zijn ze alleen maar bang voor de politie.’